

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Het OCMW van Leuven
Andreas Vesaliusstraat 47
3000 Leuven

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 5

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Leuven/W65B-RMID-RMIB-UJV-KNI/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 20, 21 en 27 februari 2023 en 6, 7, 13 en 23 maart 2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mis.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2020	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2020-2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	2021	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2019-2020	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 3 januari 2023 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Uit de controle van de boekhoudkundige stukken blijkt een goede opvolging van de uitgaven en de geïnde terugvorderingen. Het OCMW gebruikt de correcte formulieren en geeft alles tijdig door. Er werd voor boekjaar 2020 bij de uitgaven in I dossier een klein verschil vastgesteld bij de geïnde ontvangsten.

De inspectie heeft deze vastgestelde verschillen verrekend in het resultaat van de controle.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- Termijn van 30 dagen voor het nemen van een beslissing niet gerespecteerd.

Ontvangstbewijs

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een ontvangstbewijs aanwezig was in het dossier. Uw Centrum is verplicht om de aanvrager een ontvangstbevestiging te bezorgen op het ogenblik van zijn aanvraag (art. 18,§3 van de wet van 26/05/2002). Er moet aan de inspectie kunnen worden aangetoond dat deze ontvangstbevestiging wel degelijk aan de aanvrager werd bezorgd (kopie in het dossier/geïnformateerde registratie/bewijs ondertekend door de aanvrager, ...)

Sociaal Verslag

Ondertekening sociaal verslag

Sociale verslagen moet steeds gedateerd en ondertekend worden door de maatschappelijk werker. Wanneer het verslag enkel digitaal wordt voorgesteld, zonder mogelijkheid tot ondertekening dan moet het OCMW kunnen aantonen dat het wel degelijk gaat om de gekwalificeerde maatschappelijk werker die belast is met het dossier overeenkomstig artikel 5 van het KB van 11/07/2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie die het sociaal onderzoek heeft uitgevoerd.

Huisbezoek

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een huisbezoek werd afgelegd. Tijdens de corona pandemie mochten de huisbezoeken opgeschorpt blijven en worden uitgesteld naar een latere datum. Vanaf 1 april 2022 dienen deze hervat te worden. Dit geldt voor de nieuwe aanvragen en voor de jaarlijkse herzieningen die vanaf 1 april 2022 moeten worden uitgevoerd. De algemene regel is dat het huisbezoek één maal per jaar moet plaatsvinden, met niet meer dan een jaar tussen twee huisbezoeken. In de dossiers waar het huisbezoek meer dan een jaar geleden plaatsvond, dient een huisbezoek te gebeuren voor 01/04/2023.

Aanvraag rekeninguittreksels

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan. Het RMI is een recht en het OCMW kan geen waardeoordeel vellen over de uitgaven van de aanvrager in de maanden voorafgaand aan zijn aanvraag.

Beslissing en kennisgeving van de beslissing

Kennisgevingen aangetekend of tegen ontvangst verzenden

Momenteel worden nog niet alle beslissingen aangetekend verzonden of tegen ontvangst afgetekend. Overeenkomstig artikel 21§4 van de Wet betreffende het RMI van 26 mei 2002

dienen beslissingen binnen de acht dagen bij aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs aan betrokkene betekend te worden.

Termijn voor het nemen van een beslissing

de termijn van 30 dagen voor het nemen van een beslissing na de aanvraag werd niet steeds gerespecteerd door uw OCMW. Overeenkomstig artikel 21 van 26/05/2002 is het OCMW verplicht om een beslissing te nemen binnen de 30 dagen na ontvangst van de aanvraag.

Toekenning leefloon met terugwerkende kracht

Er werd vastgesteld dat in een van de gecontroleerde dossiers dat er leefloon werd toegekend met terugwerkende kracht. Gelet op het feit dat een sociaal onderzoek niet in het verleden kan worden gevoerd, kan dit slechts in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. In het sociaal verslag dient gemotiveerd te worden waarom er een toekenning van het Recht op Maatschappelijke Integratie voor de datum aanvraag wordt toegestaan. Dergelijke motivatie kon niet worden teruggevonden in het sociaal verslag.

Weigering leefloon

In een van de gecontroleerde dossiers werd het leefloon ten onrechte geweigerd omdat betrokkene de loonfiches van zijn niet inwonende ouders niet bezorgde. Er kan door het OCMW beslist worden tot verhaal op de onderhoudsplichtige ouders overeenkomstig art.336 van het burgerlijk wetboek. De cliënt dient hier geen stappen te ondernemen, dit de verantwoordelijkheid van het OCMW. Via het intakeformulier van de aanvrager heeft het OCMW de toestemming om het netto belastbaar inkomen van het voorlaatste kalenderjaar van de onderhoudsplichtigen van de aanvrager via de KSZ stromen op te vragen.

Verhoogde toelage 100% voor persoon die hoedanigheid van dakloze verliest

Er werd vastgesteld dat het OCMW de verhoogde toelage van 100% ex-dakloze niet steeds aanvraagt bij de POD MI. Er is recht op een verhoogde toelage van 100% gedurende 1 jaar indien het leefloon wordt toegekend aan een persoon die de hoedanigheid van dakloze verliest door woning te betrekken als hoofdverblijfplaats (2 jaar indien er een GPMI met betrekking tot de dakloosheid werd opgemaakt).

Specifieke hulp alimentatievordering

Het bedrag van het recht op specifieke hulp bij de betaling van alimentatievorderingen of onderhoudsbijdragen voor geplaatste kinderen bedraagt 50 % van het bedrag van de betaalde alimentatievorderingen of onderhoudsbijdragen. Het bewijs van de betaling door de begunstigde en een kopie van het vonnis zijn vereist. Wanneer deze stukken niet in het dossier aanwezig zijn, kan de subsidie niet worden toegekend.

GPMI

Er zijn meerdere verbeterpunten vastgesteld wat het GPMI betreft:

- **Sociale balans:** Uw OCMW integreert de sociale balans in het sociaal verslag. In een aantal van de gecontroleerde dossiers was deze sociale balans onvoldoende aanwezig in het sociaal verslag.

De "sociale balans" kan betrekking hebben op elementen die voorkomen in het sociaal verslag tot toekenning van het RMI, maar het is geen "sociaal verslag bis". Deze balans moet het resultaat zijn van een reflectie die gebeurt na de analyse van het RMI, samen met de gebruiker, om een project op te stellen dat overeenkomt met zijn noden. Er zullen met de aanvrager verschillende onderwerpen worden besproken, zoals zijn huisvesting, zijn gezinsomgeving, zijn school- en beroepstraject, ... Maar in een ander

kader dan wat werd geanalyseerd tijdens het onderzoek van de toekenningsvoorwaarden van het RMI, omdat het doel van het verslag dat hieruit voortvloeit totaal verschillend is.

- **GPMI datum ondertekening:** Er werd vastgesteld dat het GPMI werd ondertekend voor de datum beslissing toekenning leefloon. Volgens Art 13 par 2 van de wet moet een GPMI worden afgesloten binnen de 3 maand vanaf de datum beslissing van het OCMW dat de persoon voldoet aan de voorwaarden.
- **Duurtijd GPMI:** Uw centrum beperkt de duur van het GPMI tot 1 jaar. De inspectie stelt voor om in het GPMI enkel de datum van inwerkingtreding te vermelden en binnen een potentiële ruimte/tijd de verschillende doelstellingen te plannen die moeten worden uitgevoerd, aangezien deze plaatsen/tijd variabel kunnen zijn in functie van de doelstellingen.
- **Geen GPMI:** In een aantal van de gecontroleerde dossiers werd vastgesteld dat er geen GPMI aanwezig was. De toelage GPMI werd in deze dossiers teruggevorderd.
- **Bevoegdheidsclausule GPMI student:** In geval van verhuis van de student blijft het OCMW waar de student zijn domicilie heeft bij aanvang van de studies bevoegd.
- **Evaluaties:** In een aantal van de gecontroleerde dossiers waren er onvoldoende evaluaties aanwezig. Tijdens de gezondheids crisis konden de evaluatie gesprekken steeds via elektronische weg worden uitgevoerd, wanneer dit niet mogelijk was konden de evaluatie gesprekken uitgesteld worden. Bij uitstel moest het OCMW de onmogelijkheid om het GPMI te evalueren motiveren. De toelage GPMI werd in deze dossiers teruggevorderd.

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Boekhoudkundige controle Covid premie

Een eerste controle werd uitgevoerd m.b.t. de COVID premie toegekend voor het jaar 2020. Uit deze eerste financiële controle is een eventueel te weinig ontvangen toelage opgemerkt. De inspectie zal pas een definitief eindrapport m.b.t. deze subsidie opmaken zodra alle cijfers m.b.t.. de periode 2020-2022 gekend zijn

Boekhoudkundige controle recht op maatschappelijke integratie

Er werd tijdens de controle vastgesteld dat er globaal genomen een goede opvolging van de subsidiestromen is binnen het OCMW. Het verschil in de netto- uitgaven van de POD MI en het OCMW bedraagt minder dan 1% wat op een goede opvolging wijst.

Uniek Jaarverslag

Subsidie Participatie en Sociale Activering (PSA)

Het was positief vast te stellen dat het OCMW een ruim cliënteel tracht te bereiken en dit met uiteenlopende activiteiten. Elke individuele tussenkomst wordt op basis van een voorafgaand sociaal verslag beslist door het BCSD

Onderstaande opmerking is nog voor verbetering vatbaar:

Ontbreken attest van betaling:

Er werd door de inspectiedienst vastgesteld dat er niet steeds een attest van betaling kon worden voorgelegd worden. Wanneer de tussenkomst PSA door het OCMW rechtstreeks aan de betrokkene wordt betaald (dus niet rechtstreeks aan de leverancier van de activiteit) is er steeds een bewijs van betaling van de activiteit nodig door betrokkene.

Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE)

Voorwaarden van het fonds

Er werd vastgesteld dat niet alle ingediende dossiers voldoen aan de voorwaarden van het fonds. Er zijn twee voorwaarden die vervuld moeten worden om toelagen voor een dossier in het kader van dit fonds te verkrijgen. De begunstigden moeten zich enerzijds in een toestand van schuldenlast bevinden en anderzijds in een toestand waar zij ondanks hun eigen inspanningen hun gas- en elektriciteitsrekeningen niet meer kunnen betalen (Art.2, Wet van 04/09/2002). Voor kosten die worden ingediend dient het OCMW steeds de link met het fonds SFGE te bewijzen. Om recht te hebben op tegemoetkoming uit het fonds SFGE moet men onbetaalde gas- of elektriciteitsrekening te hebben. Er moet een link zijn dat deze toelage gebruikt wordt om een gas- en/of elektriciteitsrekening te betalen.

Ontbreken van een factuur

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een factuur kon worden voorgelegd worden. De toelage werd teruggevorderd in het dossier waar het factuur betreffende de tussenkomst niet kon worden voorgelegd.

Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI)

De ingediende personeelskosten konden voldoende verantwoord worden.

De behandeling van de knipperlichten

In het kader van de behandeling van de knipperlichten werden er een aantal werkpunten vastgesteld. We verwachten dat het OCMW deze aandachtspunten in acht neemt en de nodige veranderingen doorvoert.

Knipperlicht werd niet behandeld

De knipperlichten kunnen gezien worden als nieuwe informatie betreffende eventuele inkomsten van een leefloongerechtigde. Nieuwe informatie betreffende eventuele andere inkomsten dient steeds onderzocht te worden in het kader van het RMI en een indien nodig moet het dossier herzien worden en de nodige aanpassingen doorgevoerd worden. De formulieren werden ingehouden wanneer het knipperlicht niet werd behandeld.

Berekening van de terugvordering

Het OCMW vermeld geen berekening in de betekening aan de cliënt in geval van terugvordering van het RMI naar aanleiding van de knipperlichten. Er wordt een periode vermeld en een bedrag, maar niet hoe dit bedrag tot stand gekomen is. Naar analogie met de toekenningsbeslissing is het belangrijk dat de RMI-gerechtigde op een eenvoudige en duidelijke manier zelf kan nagaan hoe het teruggevorderd bedrag tot stand gekomen is en samengesteld is.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Er is een positieve evolutie merkbaar. Het OCMW onderneemt naar aanleiding van de aanbevelingen uit de inspecties de nodige actie om de werking te verbeteren of aanpassingen door te voeren.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	2022	Zie bijlage 3	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	Jaar 2020	450,47€	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Uniek Jaarverslag PSA	Jaar 2021	0,00€	Door onze diensten	Via een vordering tot terugbetaling die u zal ontvangen
Uniek Jaarverslag SFGE		5.568,56 €		Op de volgende subsidie die u wordt toegekend
De behandeling van de knipperlichten	Jaren 2019-2020	Cf. bijlage nr. 7	Door onze diensten	Op maandstaat 04/2022

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding

van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé